■ တ်ဝဲးဆီဉ်ဒုးစဲးဆီဉ်သံဉ်လ၊အလုၤတိာ်ထွဲကှၤမိၢ်ဟ်စံဒုအတ်လုာ်တ်လ်ါတသုတန့ါလ၊ဘဉ်တဖဉ်. ကညီဖိတဖဉ် ဆီဉ်ဒီးအတ်ဒုဉ်တ်ထုအါမးလ၊တ်ဝဲးဆီဉ်ဒုးအပူၤလီၤ. အဒိ. အဝဲသွဉ်တဝဲးဒုးလ၊ထံနှာ်ကွာ်စီး. တ်ဒုဒိဉ်. ဒုဉ်မှာ်ဘ၊. ထံစၤဉ်ဆူးတ်လီ၊ စံးတ်သွဉ်တဖဉ်ဘဉ်.

IMPACTS ON TRADITIONAL FOREST CONSERVATION PRACTICES:

Changes in the socio-economic structures of the local communities have had great negative affects on the traditional forest conservation practices of the Karen people. Once a complex system of management aimed at maintaining the forests and those dwelling within them, it has now become greatly degraded. Many people are disregarding their traditional knowledge; most have little choice. The wisdom contained in the Karen culture that is held by the elders is becoming increasingly difficult to pass on to the younger generations. Future generations are in danger of having no roots in their lands and traditions.

လီၤကဝီၤကညီဖိအမှ်ကျိၤဝဲကွာ် အကျိၤအကျဆီတလဲကွံာ်အသးန့ဉ် မှ်တ်လ၊အမ၊ဘဉ်ဒီးကှၤဝဲအတ်ရဲဉ်သဲကတီၤသွဉ်ပှ်အလှ်အလ်နှဉ်လီၤ. လ၊ညါန့ဉ် တ်လှ်လ်တဖဉ်ဆံၤ မှ်တ်လ၊အပ၊ၤထာ်သွဉ်ပှ် ဒီးတ်သးသမူလ၊အဆိဉ်ဆီးလ၊အပူၤတဖဉ်လီၤ. ဝဲဆံၤ တ်လှ်တ်လ်တဖဉ်ဆံၤ ဘဉ်တ်မ၊တံာ်တာ်ဒီးမ၊ဟးဂီၤကွံာ်ဆီၤဒိဉ်ဒိဉ်မှ်မှ်နှဉ်လီၤ. ကညီဖိသွဉ်တဖဉ် တသုကှၤလ၊အမိၢ်လှပ်လ်တ်သွဉ်ညါလ၊အဘဉ်ဃးတ်ရဲဉ်သဲကတီၤသွဉ်ပှ်ဘဉ် မှ်လ၊အတ်ကလှ်ဆီဉ်သးသမူအကျဃုထ၊အဂၤဆိဉ်စု၊အဃီနှဉ်လီၤ. ပှၤသွဉ်ကှသးပှ်တဖဉ် ကနီၤလီၤဟုဉ်အတ်သွဉ်ညါထူလံၤတဖဉ်ဆူ သွဉ်ဘီဉ်သး၏တဖဉ်အဆိဉ်နှဉ် မှ်တ်ကီဒိဉ်မးလီၤ. တ်လီၤ ဘဉ်ယိဉ်ဆိဉ်လ၊စီၤလ၊ကဟဲတဖဉ် အတ်ဆိဉ်မူဘဉ်ထွဲ ဒီးအဟိဉ်ခိဉ်ကပံာ်ဒီးအထုသနုတ်ဆဲးတ်လ၊ တအိဉ်လ၊ဘဉ်နှဉ်လီၤ.

KESAN